

Sygn. akt : VU 1330/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział wL.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział wL.

z dnia 23 sierpnia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1330/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił T. S. prawa do świadczenia przedemerytalnego. Powołując się na treść art. 114 ustawy o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż do wniosku z dnia 8 lipca 2013 r. o świadczenie przedemerytalne ubezpieczona nie załączyła nowych dowodów, ani nie przedstawiła żadnych okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji z dnia 16 stycznia 2013 r. odmawiającej prawa do świadczenia przedemerytalnego, a które umożliwiałyby ponowne rozpatrzenie uprawnień wnioskodawczyni w tym zakresie.

Od wskazanej decyzji odwołanie złożyła T. S., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Domagała się uwzględnienia do stażu okresu od 1 września 1971r. do 31 stycznia 1974r. – kiedy to będąc uczennicą (...)Szkoy Zawodowej(...), odbywała praktyczną naukę zawodu w(...) oraz okresu zatrudnienia od 3 czerwca 1991r. do 30 czerwca 1992r. w (...) Sp. Z o.o. we W.. Wywodziła, że jakkolwiek wyrokiem z dnia 23 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie VU 169/13 oddalił jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 grudnia 2012 r. odmawiającej prawa do świadczenia przedemerytalnego, to w uzasadnieniu tego orzeczenia stwierdził, że przy ustalaniu wymiaru stażu ubezpieczeniowego organ rentowy bezpodstawnie pominął okres zatrudnienia w(...)w C. oraz w(...)Sp. z o.o. we W..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. Podał, że wskazane przez wnioskodawczynię okresy nie podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczenia przedemerytalnego,

bowiem moc wiążąca orzeczenia odnosi się tylko do treści jego sentencji, nie zaś do uzasadnienia. Co więcej, wnioskodawczyni nie spełniała warunków niezbędnych do przyznania świadczenia przedemerytalnego określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, bowiem do dnia 29 lutego 2012 r. wykazała 26 lat, 2 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy wywodził dalej, że nawet po uwzględnieniu do wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych okresu zatrudnienia w (...)w C. i w (...)Sp. z o.o. we W., staż ubezpieczeniowy wnioskodawczyni nie przekraczałby 30 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. S., urodzona w dniu (...) na dzień 29 lutego 2012 r. udowodniła 26 lat, 2 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/okoliczności bezsporne/

W okresie od 1 lipca 2002 r. do 29 lutego 2012 r. wnioskodawczyni była zatrudniona w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Handlowo Usługowym (...) w C.. Stosunek pracy ustał na skutek wypowiedzenia umowy o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia z uwagi na likwidację stanowiska pracy.

Od dnia 1 marca 2012 r. T. S. jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w P. jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku. W okresie pobierania zasiłku nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Dowód: akta ubezpieczeniowe, t. II: rozwiązanie umowy o pracę, k. 84; t. III: świadectwo pracy, k.; zaświadczenie, k. 19-21.

W okresie od 1 września 1971 r. do 16 czerwca 1974 r. T. S. pobierała naukę w zawodzie kucharza w (...) Szkole Zawodowej (...), przy czym w okresie od 1 września 1971 r. do 31 stycznia 1974 r. (2 lata i 5 miesięcy) odbywała praktykę w (...) w C..

W okresie od 3 czerwca 1991 r. do 30 czerwca 1992 r. (1 rok i 28 dni) wnioskodawczyni była zatrudniona w (...)Sp. z o.o. we W..

Dowód: - akta ubezpieczeniowe: świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, k. 9; świadectwo pracy, k. 21;

- akta osobowe: świadectwo pracy.

Decyzją z dnia 8 grudnia 2012 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonej prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, bowiem nie wykazała, iż legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 30 lat. Do okresów składkowych i nieskładkowych organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia w (...) w C. od 1 września 1971 r. do 31 stycznia 1974 r. oraz w (...)Sp. z o.o. we W. od 3 czerwca 1991 r. do 30 czerwca 1992 r.

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie VU 169/13 oddalił odwołanie T. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 grudnia 2012 r.

Dowód: - akta sprawy VU 169/13: wyrok Sądu Okręgowego z dnia VU 169/13, k. 35;

- akta ubezpieczeniowe, t. I: decyzja z dnia 08.12.2012 r., k. 87.

W dniu 8 lipca 2013 r. T. S. złożyła wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

/okoliczność bezsporna/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie T. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła 55 lat (w odniesieniu do kobiet) oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet. Za okres uprawniający do emerytury, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 2 ust. 2 cytowanej ustawy). W myśl ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Jak wynika z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pod pojęciem przyczyn dotyczących zakładu pracy należy rozumieć:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że ostatni stosunek pracy, w jakim pozostawała T. S. ustał w dniu 29 lutego 2012 r. na skutek wypowiedzenia umowy o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu

wypowiedzenia z uwagi na likwidację stanowiska pracy wnioskodawczyni. Na gruncie niniejszej sprawy nie budziło również wątpliwości, iż ubezpieczona, po ustaniu stosunku pracy pobierała zasiłek dla bezrobotnych przez okres przekraczający 6 miesięcy i w tym czasie nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych i pozostaje zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Ponadto, T. S. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie określonym w art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, iż wnioskodawczyni nie spełniała pozostałych warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, uprawniających do przyznania przedmiotowego świadczenia. Jak prawidłowo wskazywał bowiem organ rentowy, na dzień 29 lutego 2012 r. T. S. udowodniła 26 lata, 2 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, wobec wymaganych 30 lat.

W tym miejscu należy przypomnieć, iż cenzura czasowa określona w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych uniemożliwia uwzględnienie okresów wykonywania pracy po dniu rozwiązania ostatniego stosunku pracy, a więc w przypadku wnioskodawczyni po dniu 29 lutego 2012 r. Jakkolwiek jednak okresy, których uwzględnienia do wymiaru stażu ubezpieczeniowego domagała się T. S. przypadają przed dniem 29 lutego 2012 r., to ich łączny wymiar był niewystarczający do przyznania wnioskodawczyni prawa do świadczenia przedemerytalnego. Po jego zsumowaniu z okresem uwzględnionym przez organ rentowy, wymiar okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 29 lutego 2012 r. wyniósłby bowiem 29 lat, 8 miesięcy i 1 dzień.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że moc wiążąca orzeczenia, o której mowa w cytowanym przepisie odnosi się tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2005 r., sygn. akt V CK 702/04). Wbrew twierdzeniu wnioskodawczyni, nie mają zatem mocy wiążącej ani poglądy prawne wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia, jakie zapadło w sprawie o sygn. akt VU 169/13, ani motywy i ustalenia faktyczne zawarte w jego uzasadnieniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2007 r., sygn. akt II CSK 347/07). Przedmiotem prawomocności materialnej jest bowiem ostateczny rezultat rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do niego doprowadziły.

Podkreślenia wymaga również, iż sąd stwierdzający spełnienie przez ubezpieczonego jednego lub więcej warunków powstania prawa do świadczenia nie orzeka o tym w sentencji wyroku, przy jednoczesnym oddaleniu odwołania ubezpieczonego od niekorzystnej dla niego decyzji organu rentowego. Wyrok sądu, podobnie jak decyzja organu rentowego ma bowiem rozstrzygać o prawie do konkretnego świadczenia jako całości. Z tego też względu, w przypadku złożenia kolejnego wniosku o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, po przedstawieniu nowych dowodów lub okoliczności, które istniały przed wydaniem zaskarżonej decyzji okresy, do których wnioskodawczyni nawiązuje w odwołaniu, będą rozpoznawane na nowo - w ramach okoliczności spornych.

Jedynie na marginesie należy wskazać, że wbrew zapatrywaniu wyrażonemu w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy w sprawie VU 169/13 uwzględnieniu do wymiaru okresów składkowych nie podlegał okres odbywania przez T. S. praktyki w (...) w C.. Jak wynika bowiem z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej, za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy, za które była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne - m.in. dotyczące zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego w warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r. W związku z powyższym, w rozpoznawanej sprawie, oceny statusu prawnego wnioskodawcy w okresie nauki w (...) Szkoły (...) dokonać należało w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 02 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z dnia 21 lipca 1958 r., Nr 45, poz. 226 z późn. zm.),

- uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczania do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy (M.P. z dnia 17 października 1958 r., Nr 78, poz. 453),

- ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. z dnia 21 lipca 1961 r., Nr 32, poz. 160 z późn. zm.).

Jak wynika z przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z dnia 21 lipca 1958 r., Nr 45, poz. 226 z późn. zm.), okres nauki zawodu jest okresem zatrudnienia tylko wówczas, gdy uczeń był jednocześnie zatrudniony na podstawie zawartej z pracodawcą umowy o pracę w celu nauki zawodu lub w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Oznacza to z kolei, że okres praktycznej nauki zawodu podlega wliczeniu do stażu ubezpieczeniowego, jeżeli uczeń szkoły zawodowej pozostawał w tym czasie w stosunku pracy z danym zakładem pracy. W takiej sytuacji nauka podjęta przez ucznia stanowiła niejako konsekwencję nawiązanego stosunku pracy. Umowa, jak wskazano wyżej, była bowiem zawierana w celu nauki zawodu lub w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Powyższe wiązało się ściśle z podleganiem przez ucznia rygorom stosunku pracy i korzystaniem przez niego z takich uprawnień jakie ten stosunek gwarantował (np. otrzymywanie wynagrodzenia, brak okresu wakacyjnego, prawo do urlopu wypoczynkowego, otrzymanie świadectwa pracy, potwierdzającego okres zatrudnienia).

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe w sprawie V U 169/13 wykazało, iż w spornym okresie T. S. nie posiadała statusu pracownika. Z treści świadectwa ukończenia szkoły zawodowej wynika, że w spornym okresie wnioskodawczyni była uczennicą (...) Szkoły Zawodowej (...) w L. w zawodzie kucharza, natomiast w (...) w C. odbywała wyłącznie zajęcia praktyczne. Z zakładem tym ubezpieczoną nie łączyła zaś żadna umowa o pracę - za wskazany okres wnioskodawczyni uzyskała świadectwo ukończenia szkoły, nie zaś świadectwo pracy. Co więcej, w aktach osobowych oraz ubezpieczeniowych T. S. brak było jakichkolwiek dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia jej przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę, a niezbędnych dla wykazania, że sporny okres stanowi okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, iż w toku przesłuchania przed Sądem Okręgowym w Legnicy w sprawie VU 169/13 wnioskodawczyni wyjaśniła, iż w spornym okresie obowiązywał ją program nauczania, który obejmował trzy dni nauki teoretycznej i dwa dni zajęć praktycznych w wymiarze sześciu- i ośmiogodzinnym. Powyższa okoliczność nie pozwala na zrównanie okresu nauki w zasadniczej szkole zawodowej z okresem zatrudnienia młodocianego, o jakim mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej. Zajęcia praktyczne przygotowujące do określonego zawodu i będące częścią programu nauczania realizowanego przez zasadniczą szkołę zawodową nie są bowiem tożsame z praktyczną nauką zawodu ani z przyuczeniem do określonej pracy ani też z zatrudnieniem młodocianego w zakładzie pracy zgodnym z warunkami określonymi w ustawie z dnia 2 lipca 1958 r. (6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo dla młodocianych w wieku od 15 do 16 lat, a dla młodocianych w wieku powyżej 16 lat normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy).

Z uwagi na powyższe Sąd, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie T. S. od decyzji organu rentowego z dnia 23 sierpnia 2013 r. znak: (...).